N°. 24. 1835.

BREDASCHE COURANT.

Staat- Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Donderdag 29 Januarij.

ZIE DE BERIGTEN DER VORIGE COURANT

[illegible] vonnis, waarbij een [illegible] vooreteld voor [illegible] in deze zaak, verworpen werd. Dezelfde [illegible] *Vennegen*, eischte de verbreking van dit vonnis en wilde het bewoog doen gelden, ook op grond van genoemd besluit, dat de regtbank geen kennis vermogt te nemen van de [illegible] van den [illegible] directeur van [illegible] etablissement, die zich [illegible] en mede-eigenaar van [illegible] gesteld, en [illegible] verklaard te worden hersteld, waarvan hij bewezen eerstmatig te zijn ontzet; terwijl van de andere zijde de verdediger van dezen laatsten, de advokaat *Stevens*, de regtsmagtigheid van het bedoelde vonnis staande hielden; zich met kracht tegen dezelve van den minister verzette, welke strekking eene confiscatie had. Het hof zou op den laatsten dezer in de zaak uitspraak doen.

— Te Antwerpen waren gisteren genoteerd: Belg. 98; Nap. 89; 5p. perpet. 44⅝; 3 pCt. 27; Certs 41⅛, 41; Braz. 81.

F R A N K R I J K.

Parijs, den 25sten Januarij.

De kamer van afgevaardigden heeft dezer dagen in haze bureaux de commissie benoemd, die met het onderzoek van het budget is belast. Op weinige uitzonderingen na behooren haze leden alle tot de ministeriele partij.

— Gisteren heeft de politie eene strenge huiszoeking gedaan bij den heer *de Peyronnet*, den zoon van den gewezen minister. Volgens de *Gazette de France*, heeft men, in weerwil van de nauwkeurigste nasporingen, niets verdachts gevonden.

— Gisteren is alhier overleden de bekende voormalige leverancier *Segalas*, die een zeer aanzienlijk vermogen, [illegible] in Frankrijk heeft verworven, [illegible] nalaten.

— Uit Toulon schrijft men, dat aldaar nog steeds van het uitzenden van oudgedienden werd gesproken, doch dat deze zendingen waarschijnlijk met het verschil over de Amerikaansche schadevergoeding in verband zouden staan. Ten gevolge van de voorzorgen, die men tegen de verspreiding der cholera had genomen, is de handel in de havens aan de Middellandsche zee zeer gering.

— De ministeriele dagbladen deelen bijzondere berigten uit Madrid mede, volgens welke er niet de minste kwestie zoude zijn van eene wijziging in het Spaansche bestuur. In den avond van den 11den werd er in het bijzijn van de koningin-regentes een kabinetsraad gehouden, om over de maatregelen, die men ten aanzien van de geinsurgeerde provincien zoude nemen, te beraadslagen. Ten gevolge van dien vermeldt het dagblad van Madrid, dat er twee reserve-legers zullen worden bijeengebragt, in Oud-Kastilien en Andalusien, beide uit eene geheel nieuwe lichting zamengesteld. Het schijnt dat men mede in overweging heeft genomen, of het geraden was de tusschenkomst van een Fransch leger te verzoeken, doch dat men dit voorstel eenstemmig heeft verworpen.

Het rapport door den kapitein-generaal van Oud-Kastilien aan den minister van oorlog ingezonden, vermeldt, dat er van het bataillon militie, dat door *Ermo* werd verslagen, slechts vier of vijf manschappen zijn gemankeerd, doch honderd en dertig gevangen genomen.

(Heden, uitzonderlijk van den Zondag, geene fonds-noteringen.)

N E D E R L A N D E N.

's Hage, den 28sten Januarij.

Het bulletin van's Konings gezondheid, van gisteren morgen acht ure, luidt als volgt:

De meer gunstige gesteldheid van Z. K. H. blijft voortduren; doorgaande zelve heeft eenen goeden nachtrust gehad, maar gevoelt zich nog zwak.

Ook gisteren avond is er geen bulletin uitgegeven.

[illegible] bij verkiezing worde thans bij de hooge regering te [illegible] [illegible] het verzoek van vele ingezetenen van dit gewest, tot verkrijging van eenige schadevergoeding voor de landerijen, welke ten gevolge van de gebeurtenissen in België onder water zijn gezet; vooral die streken, die later, en wel voornamelijk in het najaar van 1832, in de waterlinie begrepen waren, en door de afdamming van de rivier de Donge en andere rivieren, in de gemeenten Raamsdonk enz., overstroomd zijn geworden. Die maatregelen zijn genomen uit het beginsel van het algemeene nut. Het laat zich denken, dat de hooge regering, dit in aanmerking nemende, het beginsel van regt zal erkennen, 't welk niet duldt, dat het eene gewest meer dan het andere lijdt, wanneer het de verdediging van alle geldt.

— In ons nommer van den 23sten December ll. werd, in het verslag der zitting van de tweede kamer der Staten-Generaal van den 20sten, gewag gemaakt van het besluit der kamer, om een brief van den kolonel *Gustafson* uit Hamburg geschreven, waarbij deze zich over hem aangedane beleedigingen beklaagde en waarmede werd overgegaan tot de orde van den dag. Thans leest men in de *Augsburgsche Zeitung*, van den 20sten dezer, eene verklaring van den kolonel *Gustafson*, waarin hij zegt, den 3den Mei des vorigen jaars een brief aan de Staten-Generaal te hebben geschreven, welke echter door het niet bijeen zijn der kamer eerst tegen het laatst van November bij dezelve was ingekomen; dat er derhalve geen twijfel was, of de Staten-Generaal zouden thans van die zijne schrijven kennis dragen, doch daar hij intusschen niets vernemen wilde van 't geen hem tot eene volkomene genoegdoening kon strekken, zoo had hij zich genoopt gevonden het onderhavige berigt in de *Augsburgsche Zeitung* te plaatsen, daar bijvoegende, dat zoo hij tegen zijne verwachting geen antwoord van de Staten-Generaal op bovengemeld schrijven mogt ontvangen, hij zich genoodzaakt zou zien, den aan dezelve gerigten brief openbaar bekend te maken. Deze verklaring is uit St. Gall van den 13den dezer gedagteekend.

— In den ochtend van 11. maandag is bij Zandvoort den strand gedreven een smakschepje, genaamd *William*, schipper *Pieter Corns*, hetwelk van Nieuwpoort was gezeild om te visschen. Het scheepje zat vol water, en de equipagie, bestaande uit 4 man, is met de strandwonderboot gered.

— In de Amsterdamsche Stads-Courant van den 26sten dezer vindt men het volgende uittreksel uit een' bijzonderen brief, van Mataram, op het eiland Sumatra, van 26 Julij jl.

» Hoopende dat Uwe Ed. mijne vorigen van den 24sten jl. in goeden welstand zal geworden zijn, heb ik het genoegen U. Ed. te melden, dat ook ik mij nog zeer wel bevinde. Het fort, met welke aanleg ik belast werd (vermeld bij gezegden brief) is thans voltooid en nagenoeg gelijk aan die op Java.

» Onze zaken gaan hier best vooruit; veel vele districten onderwerpen zich aan ons gouvernement. De landstreken alhier zijn zeer moeijelijk, om er door te dringen, uithoofde der veelvuldige bergen en diepe ravijnen (*kloosen, luile wegen*); deze hebben algemeen zeer steile, talud's (*randen, of hellingen*). Meest al de avenuën tot de kampongs (*dorpen*) zijn bezet met digt begroeide bamboesdoorns en strekken aan de Padries tot goede verweering, want men kan er geen hoe in schieten, en geweerkogels kunnen er geene schade aan toebrengen. — Zoo lang de Padries zich daar achter bevinden, verdedigen zij zich hardnekkig, maar geraken wij door die en andere versterkingen, dan weten wij hen de plaat te doen poetsen. Ofschoon hunne geweren nog vrij gebrekkig zijn, kunnen zij tamelijk goed treffen; dezelve hebben geene landstukken noch vuurmonnen, de patroon laten zij in den loop glijden als het geweer wordt met een brandend lontje afgeschoten, evenwel zijn de schoten vrij doeltreffend. De Padries bedienen zich dikwijls van een mik, om hunne geweren en op te laten rusten.

» Doordien aan groot deel der bevolking zich [illegible] heeft, in en zoude eene gemeenschap met het [illegible] rivier, genaamd Kalimassing, zoodat men op den [illegible]

nel kunnen doordringen. Het is aldaar, dat in 1833 de doctor *Tampson* en een dertigtal zieken in de infirmerie, benevens de luitenant *Wanton* en eenige manschappen, op weg zijnde, verraderlijk zijn omgebragt geworden. — Wij hebben nog met dat aanstaande volk te doen; zij zijn alzoo niet te vertrouwen.

» De operatien werden met goed succes oostwaarts gedirigeerd; wij dringen alzoo sterk landwaarts in. Men denkt, dat er aanstaande[illegible] versterkingen van troepen (vooral Europeanen, veteranen) aankomen.

» De 1ste luitenant-adjudant *Moltzer* is thans met zijn lokaal gelogeerd; hij bevindt zich zeer wel en laat UE. vriendelijk groeten, als ook de ondergeteekende.

— Te Parijs is onlangs eene maatschappij voor de afschaffing der slavernij in de fransche kolonien opgerigt. Deze maatschappij heeft zich onder het voorzitterschap van den hertog *de Broglie* gevormd; de heeren *Passy* en *Odillon-Barrot* zijn haar onder-voorzitters, de heeren *Alexandre Delaborde* en *Isambert* haar secretarissen. Haar comité bestaat uit een groot aantal pairs en afgevaardigden van onderscheidene staatkundige kleur. Deze maatschappij heeft reeds eene aanzienlijke som gelds bijeengebragt. Zij heeft hare zittingen in de bureaux van de kamer der afgevaardigden. Zij heeft dezer dagen de voorlezing aangehoord van een uittreksel uit het breedvoerig verhoog van den heer *de Beaumont*, over den toestand der slavernij in de zuidelijke Staten van Noord-Amerika. De minister van marine, die nog dezer dagen een nieuw crediet van 600,000 franken tot handhaving der slavernij heeft aangevraagd, schijnt over de oprigting dezer maatschappij niet zeer te vreden te zijn.

— Alvorens naar Portugal te vertrekken, heeft de hertog *van Beauchtemberg* te Londen onder andere merkwaardigheden den Tower bezigtigd. Z. K. H. werd onder het aanheffen der Portugesche volkshymne bij het presenteren der geweren ontvangen. Hoogstdezelve gaf herhaaldelijk zijne verbazing te kennen over den volmaakten staat, waarin de wapenkamer zich bevond, welke wapenkamer voorzeker inderdaad de volledigste van gansch Europa kan worden genoemd. Bevattende onder andere niet minder dan zeshonderd stukken geschut. De nieuwe portugesche Vorst vertrok onder het gebruik van dezelfde eerbewijzen als bij zijne komst.

DUITSCHLAND

FRANKFORT, den 25sten januarij.

Een buitengewoon bericht uit Bern, gedagtekend den 20sten januarij, meldt: Naar men uit geloofwaardige bronnen vernomen heeft, hebben de nieuwe storingen der Duitsche handwerkslieden in Zwitserland, als het antwoord van Bern op de nota van Oostenrijk en der overige Staten, bij de belanghebbende regeringen en ook alhier aanleiding gegeven. Men weet, dat de Mogendheden eenige maatregelen tegens Zwitserland willen overgaan, zoo het mogt, eene verdere wisseling van Noten is niet tot een gewenscht uitkomst te leiden, en het voorzittend kanton Bern, ondanks zijne in algemeene bewoordingen gedane toegeving, toch daarenboven zou, om zich te gedragen aan de grondbeginselen, uitgesproken in het bekende besluit des Landdags."

— De Pruissische gezant in Zwitserland, *von Olfers*, is den 20sten dezer alhier doorgereisd, zich naar Berlijn begevende, verwaarts hij ontboden moet zijn, om mondeling uitvoerige inlichtingen, wegens den staat van zaken in Zwitserland te geven, en tevens om over de aangelegenheden van Neuchatel te handelen, welke op den volgenden Landdag weder ter sprake moeten komen. Gezegde gezant had namelijk den 30sten october jl. aan het voorzittend kanton eene Nota gezonden, waarin de stellige erkenning der Pruissische souvereiniteit in het vorstendom Neuchatel verlangd werd. Het voorzittend kanton had niet op die Nota geantwoord, maar dezelve aan de regering van Neuchatel gezonden, met de verklaring, dat het alleen met *hare* te handelen had, en wenschte te vernemen, wat zij ten opzigte van de reeds in 1815 gegarandeerde verwaarborging der staatsregeling van Neuchatel te verlangen had. Dien ten gevolge is thans door Neuchatel aan het voorzittend kanton gevraagd, dat in de quaestien van beschrijving voor den volgenden Landdag, de vordering aan worde opgenomen, dat het aan het Landdag, hoedanige (dus meer aan de) briefwisseling met Neuchatel de titel van *Vorstendom* vermeden moet worden, uitgelokken, dat over de kosten, door de Neuchatelsche troepen te dragen van den kant des Eedgenootschaps geene verdere aanmerking gemaakt wordt, en dat de Landdag de tegenwoordige staatsregeling van Neuchatel kennel- en waarborgen.

— Uit München schrijft men, dat in Beijeren, alwaar eerst onlangs de Latijnsche scholen en Lycea eene nieuwe, meer doelmatige regeling gekregen hebben, eerlang ook voor de hoogescholen eene nieuwe regeling te gemoet wordt gezien. Men zou dezelve daardoor dienstbaar willen maken aan de veredeling niet alleen van de geleerde, maar ook van de zedelijke opvoeding der jongelieden, en daarom de inrigting der Lycea tot voorbeeld nemen, waarbij het gedrag der jongelieden aan het allergestrengste toezigt onderworpen is, dat zich zelfs tot het talmaken en bezoeken van herbergen uitstrekt. Evenzoo zouden ook aan de hoogescholen door de strengste maatregelen genomen moeten worden, om op den zedelijken wandel der studenten een gestreng toezigt uit te oefenen; dezen zouden niet meer de vrije keus hebben, of zij en welke collegien wilden houden, maar zich aan daaromtrent te maken verordeningen hunner bedragen bij studie en gedrag te onderwerpen hebben, en de lessen- en akademische godsdienstoefeningen zouden een veel gestrenger onderzoek bij de examina en promotien ondergaan worden. Aan den anderen kant zoude het aan de hoogescholen tot pligt gesteld worden, zich niet zoozeer met hunne lessen meer dan gewoonlijk bezig te houden, zich meer met hen in het dagelijksch verkeer in te laten, en er bij hunne leden meer op te letten, of dezelve meer de beoefening ook van minder aangenaam- en vleijenden wetenschappen betrachten.

— Omtrent dagteekening van den 13den dezer meldt men uit Napels dat de generaal *Sebastiani*, uit hoofde van den sukkelenden toestand zijner gezondheid, niet in staat was het hem opgedragen gezantschap te Londen te aanvaarden, en zich in zijne tegenwoordige betrekking zoodanig heeft ingewerkt, dat hij besloten heeft te Napels nog te willen blijven.

— Van de grenzen van Dalmatien[illegible] meldt de Triester *Lloyd*: [illegible] aan de grenzen der provincie Bihacs[illegible] Dalmatien, een oproer uitgebarsten. Duizend man[illegible] hebben zich met de rebellen vereenigd. Drie districten hadden zich mede aangesloten. Men zegt, dat de firma waarbij het bestuur op nieuw werd georganiseerd, hebbe te nemen.

IETS OVER HET WERK

DU ROYAUME DES PAYS-BAS

door den Baron DE KNYFF BERG. (1)

De gebeurtenissen, welke de Belgische omwenteling zijn voorafgegaan en gevolgd, hebben gedurende verrijzen de aandacht van bijna alle denkende beschouwers tot zich getrokken. Men heeft de oorzaken en middelen, schoon door weinigen gekend, op verschillende wijzen zien beoordeelen, en naar elk te dikwerf met ijdige verontwaardiging kunnen opmerken, dat bij dezen steeds de taal der blinde hartstogt en die van bedrog, den meesten ingang vonden. De eigenaardigheid van ons op geen volk, op geen gouvernement volkomen toepasselijk grondwettig behandeld is, dan het Noord-Nederlandsche, was voor de Nederlandsche regering.

— Misschien, met eenig regt, heeft de onpartijdige geschiedenis een blaam geworpen op die monarchen, die eenmaal het ongelukkige Polen onderling verdeelden; althans de publieke mening juichte die veroordeeling toe. Wanneer men echter de geschiedenis dier brave doch woelzieke natie met een onpartijdig oog overziet, dan zullen weinige redenen, vinden, die deze *verdeeling* billijken.

In 1830 scheurde zich het bloeijende Koningrijk der Nederlanden, door middel eener stelselmatige oppositie, geholpen door de kuipereijen van vreemde mogendheden; en gedeeltelijk werd de buit — morgen gesproken — door twee mogendheden gedeeld. Eene schreeuwende onregtvaardigheid, door niets te billijken, werd begaan; de beste vorst werd vervloekt, zijne edele en vaderlijke gezindheden miskend, zijne groote hoedanigheden als logen en bedrog uitgekreten, terwijl de deugden van zijne getrouwe gebleven onderdanen, hunne trouw en vaderlandsliefde, en zelfopofferingen dezelfden, zoo vereerd in de nagedachtenis van Griekenland en Rome, als de zekere kenmerken van kruipende *slaverij*, voor de roede van den *tyran* werden aangemerkt. En wie zou het gelooven, en evenwel is het waarheid: de algemeene opinie, die taal toe- en verheugde zich in dien roof van goed en bloed, en in het brandmerk, dat haat, nijd, bedrog en het laagste eigenbelang, op Neerlands Koning en op het Noord-Nederlandsche Volk, zoo als men ons wijs maakte, de *waarheid* aan Nederland gebeel en al hare hulp bad ontzegd. Hare stem verhief zich wel uit ons midden, doch deze was te zwak en te weinig algemeen verstaanbaar om onze talloze vijanden tot zwijgen te brengen. Onze taal werd nergens, die onzer vijanden overal begrepen. Men gevoelde echter de noodzakelijkheid, van de publieke opinie bij den vreemde voor te lichten, en ons goed regt te doen kennen, ten einde de kracht der misleiding te breidelen. Zoo ontstond er bij ons een staatkundig daghlad in de fransche taal geschreven, dat de hoogst loffelijke pogingen aanwendde, om zekere punten, door kwaadwillige polemiek, in eene algemeen gelezene taal toe te lichten.

Van tijd tot tijd verschenen er enkele boekwerken in diezelfde taal en met hetzelfde doel geschreven, doch waarin maar al te dikwerf hartstogt tegen over hartstogt werd gesteld.

Men gevoelde echter hier te lande algemeen het verlangen, om de handelingen onzer regering in een waar en helder daglicht te zien gesteld. Men gevoelde de noodzakelijkheid, om de algemeene opinie in te lichten met de ware toedragt der zaken, met de wijze, *hoe* en *waarop* het Noord-Nederlandsche volk, door deszelfs verlichte regering vertegenwoordigd, verbindtenissen en tractaten is nagekomen, en hoe onwankelbaar het is gehecht gebleven, aan hetgeen diezelfde opinie eenmaal: »Hollandsche trouw" noemde. Met verlangen zag de Natie een pleitgeding van waarheid en regt te gemoet

(1) Du Royaume des Pays-bas, sous le rapport de son origine, de son développement, et de sa crise actuelle; suivi de pieces justificatives, par le Baron de Keverberg, commandeur de l'ordre Royal du Lion Belgique (Néerlandais) membre du conseil d'état préfet sours l'empire. Chez. *Th. Lerenne* à la Haye.

bare meening te kunnen verschijnen, en voor die der vorsten scheidsregters [illegible] verklaard te worden. Wij [illegible] vrijheid- en vaderlandsliefde [illegible] nabedenkend, [illegible] gedachte niet te kunnen uitspreken: » dat hebben wij, en dat heeft [illegible] leden gedaan. Voor een hooger meter heeft de koning en het volk zich verantwoord, door zich te houden op een vrij standpunt voor partijen en volken, niet een bevoegd redenaar: de Baron DE KEVERBERG in het werk DU [illegible]

Het verlangen naar zoodanige een pleidooi was voorwaar groot, en niet gedoogen zag [illegible] werk aangekondigd.

Het karakter en de bekende talenten van den schrijver hadden reeds vooraf eenen goeden dunk van zijne voortbrengselen aan de hand gegeven, en wij gelooven niet te veel te zeggen, wanneer wij dezen bevestigen. De geachte schrijver deze verwachting niet heeft beschaamd. Wij zullen te zijner gelegenheid [illegible] zullen te komen, dan dat wij ons nu zouden voorstellen, een uitgewerkt overzigt te geven der [illegible] die het verdient in alle opzigten der [illegible] en onpartijdige beoordeeling. Bij volgende gelegenheden zullen wij daaraan onze krachten beproeven, [illegible] de aandacht onzer lezers er op [illegible]

Het [illegible] DE KEVERBERG is ingeslagen, is geheel in den geest [illegible] en is vooral in den geest van [illegible] Vertrouwvol en onopgemerkt voert hij de taal der waarheid, verdient zich niet in de overdrevene bespiegelingen der [illegible] te verliezen, die onzin op logen en bedrog stapelen, om het oog en het oordeel [illegible] te verblinden en te misleiden; maar steunt zijne krachtvolle en overtuigende redeneringen op *daadzaken*, die of reeds door de geschiedenis als zoodanig zijn opgenomen, of welker bestaan bij op eene onloochenbaarwijze [illegible]

Vertrouwvol spreekt hij tot deernen welke hem vallen aanbevolen [illegible] hebben gelezen te hebben, [illegible] verdraaiingen [illegible] Deze overstroming was bij ons gevestigd, nu de lezing van het eerste deel in twee afleveringen van dit zijn belangrijk werk

Tot punt van uitgang kiest de schrijver den val van het oude gemeenebest, om [illegible] den oorsprong van het koningrijk der Nederlanden (*l'Origine du Royaume des Pays-bas*) op te klimmen; daarna beschouwt hij de verdere *ontwikkeling* (*développement*) van het nieuwe koningrijk, [illegible] tot gemak des lezers daarbij alle [illegible] door hem aangehaald en, waarop hij telkens, tot staving zijner gezegden, moet terugkomen, in een derde boekdeel of aflevering vereenigd. Met nog twee andere afleveringen zal het werk [illegible] zijn. Wij zullen in een volgend artikel het [illegible] gedeelte van nader bij beschouwen.

Q. P.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Duitschland. — Onder de Grieken, die zich te *Munchen* ophouden bevindt zich ook de bejaarde Griekse geleerde Theocharopoulos uit *Patras*. Deze geleerde Griek heeft [illegible] verleden jaar een technologisch woordenboek in het Fransch [illegible] Nieuwgrieksch, naar het plan van POPLETOS, op zijne eigene kosten doen drukken, en is daardoor zoo zeer in geldelijke verlegenheid geraakt, dat hij zich tot den Koning van *Beijeren* om eenige ondersteuning heeft gewend; en niet vruchteloos. Eenen aanmerkelijken onderstand van dien Vorst hebbende ontvangen, zal hij daardoor een tantal exemplaren van zijn werk aan het Ministerie van Onderwijs te *Athene* zenden, om aan behoeftige studenten te worden uitgedeeld.

Frankrijk. — In de Italiaansche Opera te *Parijs* is laatstleden saturdag een nieuw Zangspel van BELLINI vertoond, getiteld de *Puritani di Scozia*.

België. — In de *Libéral* leest men, ten aanzien der nieuwe Belgische muntstempels en zegelwapens, het volgende uittreksel uit eenen brief uit *Weenen*: » Men lacht aan het Hof niet weinig over de bekwaamheid uwer wapen-herauten, sedert dat de Heer O'SULLIVAN, eenige afdrukken der zegels en nieuwe muntstukken van het herborene *België* verspreid heeft. Er is hier geen kind, die niet weet, dat de afbeeldingen van alle dieren in de heraldyk van de regter- naar de linker-zijde moeten loopen, op straffe van voor basterd te worden gehouden. Hieruit volgt dus, dat de Belgische Leeuw een basterd is. Hebben misschien uwe knoeijers willen te kennen geven, dat zij eene revolutie van dien aard hebben gemaakt? Men heeft mij verhaald, dat zeker Belgisch Heer aan uwen Schoolmeester-minister hebbende willen bewijzen, dat alle de wapenleeuwen uit alle de Nederlanden naar denzelfden kant opklimmen, ten antwoord heeft bekomen: » Juist daarom verlang ik, dat de eene zijde de andere zijde kome, en zij naar de regterkant zingen te houden wij » derstond naar de linker gaan." Daarenboven, Mijne Heeren, gij hebt de leus, *l'Union fait la force*, van de Hollanders gestolen, en daar de wet eene straf bepaalt tegen een knecht, die het devies van zijnen confrater steelt, daar de nabootsing van het wapen of zegel van een bandietshuis onder 't bereik valt van 't lijfstraffelijk wetboek, zoo veel te meer stelt gij luiden u bloot, om wegens ontvreemding vervolgd te worden door de met *Holland* verbondene Mogendheden. En daarenboven is uw devies onzin geworden door het wegnemen van den bundel van zeven pijlen uit de [illegible] Hebben uw [illegible] wanneer het was op deze pijlen, welke de zeven *vereenigde* Nederlanden voorstelden, dat het opschrift doelde *Eendragt maakt magt*. Nu gij den leeuw maar alleen en bloot hebt, moest gij er op zetten *l'Union fait la force*, zoude uwe spreuk eenigen zin hebben. Ik maak u hijna compliment, zoo alles wat gij nieuws in uw Bestuur hebt ingevoerd, met dezelfde diepzinnigheid gedacht en overwogen is, waarmede gij thans het Adellijk *Europa* verlustigt, door het toezenden uwer diplomatische zegels." — Te *Brussel* een gedenkpenning uitgekomen op de inwijding der Katholieke Universiteit. Op de eene zijde ziet men een beeld met een lichtend kruis. Het omschrift [illegible] *religione et libertate*, d. i. onder begunstiging en tot heil van 't vaderland, en van de godsdienst, en van de vrijheid. Aan de andere zijde staat de dagteekening van het inwijdingsfeest, *November 1834*.

Nederlanden. — De opgave van het aantal studerenden aan de Hooge-Scholen [illegible] Nederland, heeft ons aanleiding gegeven, desswege eene vergelijking te maken met twee landen, waaromtrent wij insgelijks opgaven hebben aangetroffen, *Duitschland* en *Spanje*. *Duitschland*, namelijk, [illegible] eene bevolking van 30 millioenen inwoners slechts 22 universiteiten, terwijl *Spanje*, met nog niet [illegible] inwoners er 23 heeft, maar *Noord-Nederland*, overeenkomstig met opgaaf der tafels, hebbende op eene bevolking van nagenoeg *derdehalf* millioen 5 universiteiten, of liever 6, daar de Athenaeum van *Amsterdam*, *Deventer* en *Franeker*, wat het onderwijs betreft, als Universiteiten kunnen worden aangemerkt, waarvan zij alleen daarin verschillen, dat zij geene doctorale graden kunnen verleenen. Omtrent het aantal studenten in *Duitschland* hebbende wij [illegible] aanzien gaf alle hoogeschoolen geen naauwkeurige berigten, maar uit die welke wij hebben kunnen raadplegen, kan men opmaken, dat aldaar van elke 1900 inwoners er een student is, terwijl in *Spanje* van elke 1400 er één aan eene Hooge-School studeert. In het geheele *Koningrijk der Nederlanden* stond in den jare 1829 de verhouding van de bevolking tot het aantal studenten als 2100 tot 1, zinde toen het aantal studenten in 8 jaren van 1678 tot 2998 geklommen; thans kan men rekenen, dat in *Noord Nederland* van elke 1200 inwoners er één het hooger onderwijs genoot. Wat betreft het verschil tusschen *Duitschland* en *Spanje*, zoo zal daarbij in 't oog moeten gehouden worden, dat in het laatstgenoemde land de zoogenoemde Universiteiten, door een veel grooter aantal van hen, die tot den geestelijken stand worden opgeleid, bezocht worden dan in *Duitschland*. Het spreekt overigens van zelf, dat deze opgaven slechts approximatief, en niet wel tot eene volkomene juistheid te brengen zijn. Omtrent *Frankrijk* kan men in 't geheel geene berekening maken, vermits, door den aard der in dat land bestaande inrigtingen, de grenslijn tusschen het middelbaar en hooger onderwijs aldaar niet scherp genoeg getrokken is; en in *Engeland* maakt de aard der inrigtingen van hooger onderwijs het [illegible] een besluit op te maken. — Men heeft uit *Oost-Indie* het treurig bericht gekregen, dat de Nederlandsche Natuurkundige Commissie aldaar het verlies heeft geleden van den Heer P. VAN OORT, die reeds in 1825 als teekenaar is toegevoegd geweest aan de noodlottige commissie, welke in dat jaar naar *Oost-Indie* is vertrokken, en waarvan thans alleen de Heer MULLER overig is. Met jeugdige kracht doorworstelde VAN OORT de gevaren en moeijelijkheden van de groote togten onzer natuurkundige reizigers naar *Timor*, *Amboina* en *Nieuw-Guinea*, door in Augustus des vorigen jaars overviel hem in de binnenlanden van *Sumatra* eene ongesteldheid, welke eene galkoorts ten gevolge had, waaraan hij den 2 September te *Padang* overleed. De Heer VAN OORT wordt uit hoofde van zijne veelvuldige bekwaamheden en werkzamen ijver niet alleen, maar ook om zijne aangename manieren en beminnelijke hoedanigheden, diep betreurd, en zijn dood wordt als een wezenlijk verlies beschouwd voor de Nederlandsche Natuurkundige Commissie in *Indie*.

Heutepijs der Effecten, te Amsterdam.

DINGSDAG, *den 27sten Januarij*

	Hoogste koers.	Laagste koers.	Laatste koers.
NEDERLAND. pCt.			
Werk.Schuld 2½	54 1/16	54⅞	54⅞
dito dito 5	100½	100⅝	100½
Uitgestel. dito.	1 27/32	1 27/32	
Kanaldl. dito 4	24⅝	24 15/16	24⅞
Amort. Synd. 4½	94⅜	94 5/16	94¼
Dito dito. 3½	76 1/16	76⅞	76⅞
Schatkistbill.			
Oorlogslast. 5	100⅛		
Inening 1831 6			
Hand.-Maats 4½			
FRANKRIJK.			
Ins. Grootb. 3			
ENGELAND.			
Dito p. 12 Aug. 3			
Spanje			
Certific. Amst. 5	45⅝	45⅜	45 5/16
Dito f 1000.	27 15/16	27¼	27¼
Uitg. 3 pc. Sch. 5	15½		
Cert. B. Lond. 5	41 11/16	41⅜	
NAPELS.			
Certific. L&B. 5			
Dito Falc. & C. 5	90⅜	90⅛	
Leen. Lond. B. 5			
RUSLAND.			
Obl. Hope 1798 5	103⅜	103⅞	
Dito 1815 ... 5	103⅞		

	Laatste koers.	Hoogste koers.	Koers heden.
pCt.			
Cert. dito 1831 5	98⅞		
Obl. te Lond. 5			
Cert. te Hamb. 5			
Ins. in Assig 6	70 9/16	70¾	70⅝
Certific. dito. 6	70⅝		
POLEN.			
Aand. f 300	125½		
PRUISSEN.			
Dito dito R. 200	112½	112½	
Nagl. Le 1830. 4	100⅝		
OOSTENRIJK.			
Aand. L. f 100.			
Dito dito 250 4			
Metallick. 5	99½		
Dito L. gen. ... 5			
Dito. 2½	54½		
Obl. Gottard 5			
Dito. 4			
Weenen B. act. 3			
NW. Gen. Aand.	714½	715	
DENEMARKEN.			
Leen. te Lond. 3			
BRAZILIEN.			
Dito Rotsch. 5	82¾	83¼	83¼
GRIEKSCHE			
Dito te Lond. 5			

*** Heden beviel zoorspoedig van een welgeschapen *DOCHTERTJE*,
C. S. OLIFIERS, geliefde Echtgenoote van
J. J. VAN LEERSUM,
Eerste Kommies der Posterijen.

Middelburg,
26 Januarij 1835.

Het Regt.

ARRONDISSATIE-REGTBANK

VERKOOPING VAN OPGAANDE OLIEBOOMEN, WILGEN EN POPULIEREN BOOMEN,

Eiken- en Elsschen Schaarhout,

7 kavels SCHAARHOUT, aan den Dijk, in pacht bij *Willem Broers*.
3 " SCHAARHOUT, aan den Dijk, in pacht bij *Thomas Blommers*.
11 " SCHAARHOUT, aan den Dijk, in pacht bij *Cornelis Kruyne* en *Arie Waasenaar*.
6 kavels SCHAARHOUT, aan den Dijk, in pacht bij *Antonie Jansen*.
13 " SCHAARHOUT, aan den Dijk, in pacht bij *Antonie Tabak*.
20 " SCHAARHOUT, in de Putten, aan den Dijk, in pacht bij *Arie de Leeuw*.
12 " SCHAARHOUT, in de Putten, voor den Dijk, in pacht bij *Willem Scheene*.
8 " Opgaande WILLIGEN BOOMEN, in de Putten.
30 " OLIEBOOMEN, aan den Achterdijk, achter de Hoef van *D. J. Nelemans*, gemiddeldelijk omtrek van twee alen.
8 " POPULIEREN BOOMEN, aan den Landweg.

Zevenbergen, den 15. Januarij 1835.

De Agent voornoemd,
GROENEVELDT.

NB. *Degenen, welke nog opengaande jaren gehouden staan kunnen noch als hoogere noch als zoodane aangenomen worden.*

ARRONDISSATIE-REGTBANK

VERKOOPING VAN

SPARREN, DUNSEL, ENZ.

aan den Oosterhout.

De Agent van het Domein in het district Zevenbergen zal, in daartoe bestemde geauthoriseerd, op Zaterdag den 7den Februarij 1835, des voormiddags ten negen uure, ten overstaan van den heer Burgemeester van Oosterhout, ten huize van den heer G. D. Jongeneelen in het *Kapelaan de Peltenaar*, publiek verkoopen:

100 kavels SPARREN, DUNSEL, BOONSTAKEN, ONDERSLAG, enz., liggende in de divere Bosschen onder Oosterhout;
8 " op den HOUT, en Duivelvlot onder Terheyden.

De kondities der Verkooping kunnen van heden af, dagelijks, ten kantore van ondergeschreven Agent, binnen Zevenbergen worden gelezen, terwijl nadere informatien te bekomen zijn, bij den Plantsoenmeester de Jonge, te Oosterhout.

Zevenbergen, den 24. Januarij 1835.

De Agent voornoemd,
GROENEVELDT.

TE HUUR tegen Mei 1835.

Een *HUISINGE* met een *TUIN*, staande op den Dijk, letter B, n°. 708, thans in Huur bij den Heer P. Goverts, en te bevragen bij den Eigenaar G. Vaneex, woonende in de Sluitekenstraat, letter B, n°. 711.

*** Bij J. GOMKENS te Groningen is in 1834 gedrukt, en alom te bekomen:

I. ANNALES ACADEMIAE GRONINGANAE 1832—1833. In gr. 4to, a *f* 3-60.

II. *Prof.* B. H. LULOFS, REIS in 1833 naar BADEN-BADEN, met één Blad. Gr. 8vo, a *f* 4-80.

III. *Prof.* H. C. VAN HALL, ELEMENTA ECONOMICES, Lectionum Academicarum. Gr. 8vo, a *f* 2-25.

IV. Dr. S. J. GALAMA, *Verhandeling* over de ROOKEN, deszelfs noodzakelijkheden, gevaarlijke uitwerksels op dieren, en op [illegible]. Gr. 8vo, a *f* 2-50.

V. Mr. M. S. GRATAMA, *Schets* van het [illegible] de WALCHEREN. Gr. 8vo, a *f* 0-30.

VI. De *wetenschappelijke Weg* van Bonar, Vriendenkring [illegible] woord tot Bekeren. Gr. 8vo, a *f* 0-30.

VII. *Over de Gehangenen* van *Kampen*, in de Hervormde Kerk [illegible], Handel en geschreven uit *Dankbaar*. Gr. 8vo, a *f* 0-50.

VIII. Dan. B. POSTHUMUS, der *22e Staatsdienaar* op *Christendom*, in verband gebracht met de [illegible] bewaringen bij de Hervormde Kerk [illegible], *f* 0-50.

IX. B. BIELEVELT, [illegible] voor de Belijdenis [illegible] Gr. 8vo, a *f* 0-50.

X. P. C. BIJKEN, *Proeve* [illegible], in het Bijzonder [illegible] Gr. 8vo, a *f* 0-30.

XI. W. IJLEUNS Jr., Beschouwingen van het [illegible] Leesboek over de STERREKUNDE, [illegible] ten. Gr. 8vo, a *f* 2-50.

XII. H. R. B. G. TANTZER, [illegible] de nieuwe [illegible] leidde vorming, verbetering en vermeerdering van den [illegible] dezer, door Dr. [illegible]. Gr. 8vo, a *f* 0-75.

XIII. TH. R. THIJM, Gedichten [illegible]. Gr. 8vo, a *f* 0-25.

XIV. S. PEMP, Dictaturen. Postformaat, a *f* 0-60.

XV. EEN WOORD ter aankweeking van RUST en VREDE in de Christelijke Kerk van Nederland, naar de behoeften van onzen tijd. Gr. 8vo, a *f* 0-50.

XVI. RIJKEN en GEERS, *Schooliederen*, tweestemmig met muziek, eerste 20tal. 4to, a *f* 0-50.

XVII. B. GEERKENS, Gedenkteekenen van den Onderwijzer School-[illegible] der Provincie Groningen, [illegible] *Natuurlijke Historie*, [illegible] met 45 Afbeeldingen, a *f* 0-50.

XVIII. G. G. RIJKENS, de Nuttige [illegible] en SCHOOLBORD-WIJZER, een boekje om [illegible] op school nuttige werkzaamheden te [illegible], met plaat-jes, n°. I en II, jedes stukje, a *f* 0-30.

XIX. GEDENKBOEKJE der Heeren STADHOUDERS, PRINSEN van ORANJE NASSAU, van PRINS WILLEM den I tot KONING WILLEM den I. Gr. Plano, [illegible] Steen geteekend, door H. J. ABBING, te *Hamlveer*, bevattende korte Levensschetsen van de voornaamste personen van dit zoo schitterend Geslacht. Gr. 8vo, a *f* 3-00, op Chin. Papier a *f* 3-50.

XX. *Zes Gezigten* van de STAD GRONINGEN. Gr. 4to, a *f* 3-50.

XXI. *Vier Platen* van de *Afgebrokene* A- en POELPOORTEN te GRONINGEN. Gr. Plano, a *f* 3-00.

XXII. Afbeelding van UBBO EMMIUS; geb. te *Grietsyl*, in *Oostvriesland*, anno 1547, Rector te *Norden* 1579, te *Leer* 1588, te *Groningen* 1596, en eerste Rector Magnificus der *Groningsche Akademie* 1615. In Plano, Velin papier, a *f* 1-25, Chin. papier, a *f* 2-50.

XXIII. Afbeelding van den Heer BUCKMAN, *Majoor*, kommandeerende het 1ste Bataljon der Afdeeling *Groningsche Schutterij*. Velin papier a *f* 1-00, op Chineesch papier a *f* 0-25.

XXIV. De Wet des Heeren, met afbeeldingen en opdenkbeeldige Leerrijke Letteren. Gr. Plano, a *f* 1-00.

XXV. Advokaten-Almanak, a 90 Cents, a *f* 1-20 en a *f* 1-60 in groen.

XXVI. Koopmans-Almanak, a 90 Cents, a *f* 1-20 en a *f* 1-50 in groen.

XXVII. Kantoor-Plakalmanak, a 30 Cents.

XXVIII. Almanak ter bevordering van kennis en goeden smaak 6de Jaargang, door het Departement *Leeuwarden* der Maatschappij *Tot Nut van 't Algemeen*, a 35 Cents.

XXIX. Portefeuille-Almanak, op Carton, a 30 Cents.

XXX. *Plan of Platte Grond* der STAD GRONINGEN, in Plano, a *f* 1-00, op Katoen a *f* 1-40.

Van het

ALGEMEEN CHRISTELIJK ZONDAGS-BLAD

zijn dezer dagen de *Vijf* eerste Bladen aan de Intekenaren afgeleverd.

Het heerlijke doel dat daarmede beoogd wordt, maakt het wenschelijk, en de geringe prijs, waarop het gesteld is, (slechts 5 Cents in de week) maakt het mogelijk, dat dit Blad in alle Christenen huisgezinnen voorhanden zij. Overom bijtijds de Intekening nog opengesteld in alle Boekwinkels.

Te Baard, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.